

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τα νομοσχέδια «Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2020» και «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Ελένη Μαύρου, πρόεδρος	Ξένια Κωνσταντίνου
Γιώργος Τ. Γεωργίου	Πανίκος Λεωνίδου
Ευανθία Σάββα	Παύλος Μυλωνάς
Γιώργος Κάρουλλας	Μαρίνος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1^η και στις 8 Φεβρουαρίου και στις 8, 22 και 29 Μαρτίου 2021. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο διευθυντής του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης του Υπουργείου Εσωτερικών, συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της Αστυνομίας Κύπρου και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης παρευρέθηκαν και τα μέλη της επιτροπής κ. Ανδρέας Κυπριανού, Μαρίνος Σιζόπουλος και Λίνος Παπαγιάννης.

Σημειώνεται επίσης ότι η επιτροπή μελέτησε τα εν λόγω νομοσχέδια κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α του Κανονισμού της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της σημασίας και των σκοπών των προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου, όπως αυτό είχε αρχικά κατατεθεί στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου, ώστε να επέλθει αύξηση των ανώτατων ορίων των ποινών φυλάκισης ή/και προστίμου που δύναται να

επιβληθούν, σε περίπτωση καταδίκης προσώπου για ορισμένα αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο, διέλευση και παραμονή υπηκόων τρίτων χωρών στη Δημοκρατία, προκειμένου να καταστούν πιο αποτρεπτικές.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του πρώτου νομοσχεδίου αφενός μεν προβλέπεται η επιβολή αυστηρότερων ποινών σε πρόσωπα τα οποία θεωρούνται απαγορευμένοι μετανάστες δυνάμει των διατάξεων της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας, ήτοι πρόσωπα τα οποία δε δύναται να εισέλθουν ή/και να παραμείνουν στη Δημοκρατία, αφετέρου δε προτείνεται ο καθορισμός αυστηρότερων ποινών για την τέλεση των ακόλουθων αδικημάτων:

1. Υποβοήθηση ή απόπειρα υποβοήθησης από οποιοδήποτε πρόσωπο της εισόδου και παραμονής απαγορευμένου μετανάστη στη Δημοκρατία.
2. Χρήση ή απόπειρα χρήσης από οποιοδήποτε πρόσωπο του σκάφους του για την είσοδο απαγορευμένου μετανάστη στη Δημοκρατία.
3. Μη συμμόρφωση του ιδιοκτήτη ή/και διευθυντή οποιουδήποτε εκπαιδευτικού ιδρύματος με την προβλεπόμενη υποχρέωσή του να ενημερώνει τον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο εν λόγω ίδρυμα ως φοιτητής απουσιάζει συστηματικά, εγκαταλείπει τις σπουδές του ή δε σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο σε αυτές.
4. Παραχώρηση από οποιοδήποτε πρόσωπο κατοικίας ή υποστατικού ως χώρου διαμονής σε αλλοδαπό που δε βρίσκεται νόμιμα στη Δημοκρατία.
5. Εκ προθέσεως υποβοήθηση ή απόπειρα υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και παραμονής υπηκόων τρίτων χωρών στη Δημοκρατία από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, περιλαμβανομένων των ηθικών αυτουργών και συνεργών στη διάπραξη του αδικήματος.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ποινικού Κώδικα Νόμου, ώστε το αδίκημα της μεταφοράς προσώπου έναντι κομίστρου διά υδάτινης οδού με ανασφαλές σκάφος, είτε λόγω της κατάστασης στην οποία βρίσκεται το εν λόγω σκάφος είτε λόγω υπερφόρτωσης, να συνιστά κακούργημα, η διάπραξη του οποίου επισύρει ποινή φυλάκισης μέχρι δώδεκα έτη ή/και χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000), αντί πλημμέλημα, όπως ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κρίνονται αναγκαίες, ώστε να μειωθεί ο αριθμός των περιπτώσεων διάπραξης των υπό αναφορά αδικημάτων μέσω της επιβολής αυστηρότερων και συνακόλουθα αποτρεπτικών ποινών, όπως ενδείκνυται με βάση το Ενωσιακό και το Διεθνές Δίκαιο.

Στο στάδιο της μελέτης των νομοσχεδίων η επιτροπή επικεντρώθηκε στη συζήτηση ορισμένων ζητημάτων που άπτονται της εφαρμογής των προτεινόμενων ρυθμίσεων και συναφώς ζητήθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους πρόσθετα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Πιο συγκεκριμένα, τα ζητήματα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο ιδιαίτερης συζήτησης από την επιτροπή εντοπίζονται στα ακόλουθα:

1. Στην ανάγκη αύξησης των ποινών που δύναται να επιβληθούν σε πρόσωπα τα οποία παραβαίνουν την ισχύουσα απαγόρευση που προβλέπεται στις διατάξεις του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου όσον αφορά την απασχόληση υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι παραμένουν παράνομα στη Δημοκρατία.
2. Στον καθορισμό συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος εντός του οποίου ο ιδιοκτήτης ή/και διευθυντής εκπαιδευτικού ιδρύματος οφείλει να ενημερώνει τον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο εν λόγω ίδρυμα ως

φοιτητής απουσιάζει συστηματικά, εγκαταλείπει τις σπουδές του ή δε σημειώνει ικανοποιητική πρόοδο σε αυτές.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της συζήτησης των νομοσχεδίων, η επιτροπή κάλεσε τον εκπρόσωπο της Αστυνομίας Κύπρου όπως υποβάλει γραπτώς στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό των συλλήψεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα τελευταία τρία χρόνια για τη διάπραξη των πιο πάνω αναφερόμενων αδικημάτων, τον αριθμό των περιπτώσεων που οδηγήθηκαν ενώπιον της δικαιοσύνης κατόπιν σύλληψης στο χρονικό αυτό διάστημα, τον αριθμό των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον της δικαιοσύνης, καθώς και τον αριθμό των καταδικαστικών αποφάσεων που εκδόθηκαν για τα υπό αναφορά αδικήματα και τις ποινές που επιβλήθηκαν.

Με βάση τα πιο πάνω, σε μεταγενέστερο στάδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών κατέθεσε αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου, ώστε να επέλθουν στον περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμο οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Αύξηση του προβλεπόμενου ανώτατου ορίου ποινής φυλάκισης ή/και προστίμου που δύναται να επιβληθεί για τη διάπραξη του αδικήματος της παράνομης εργοδότησης αλλοδαπού από τρία έτη και πέντε χιλιάδες λίρες Κύπρου (£5.000), όπως ισχύει σήμερα, σε πέντε έτη και είκοσι χιλιάδες ευρώ (€20.000), αντίστοιχα.
2. Αναθεώρηση των διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται στους εργοδότες για παράβαση των διατάξεων σε σχέση με την απασχόληση υπηκόου τρίτης χώρας.
3. Αναδιατύπωση της διάταξης που προβλέπει την πιο πάνω αναφερόμενη υποχρέωση ενημέρωσης του διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, ώστε ο ιδιοκτήτης ή/και διευθυντής εκπαιδευτικού ιδρύματος να προβαίνει στην εν λόγω ενημέρωση, σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας που είναι εγγεγραμμένος ως φοιτητής απουσιάζει συστηματικά ή εγκαταλείπει τις σπουδές του, εντός τριάντα ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία το γεγονός

αυτό περιήλθε σε γνώση του.

Επιπροσθέτως, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επιφέρει στο αναθεωρημένο κείμενο του πρώτου νομοσχεδίου περαιτέρω τροποποιήσεις, ώστε αυτό να διαλαμβάνει τα ακόλουθα:

1. Αύξηση του ανώτατου ορίου ποινής φυλάκισης και του ανώτατου ποσού χρηματικής ποινής στις οποίες υπόκειται πρόσωπο, σε περίπτωση καταδίκης του για τη διάπραξη του αδικήματος που αφορά στην έκδοση εκ μέρους οποιουδήποτε ιδρύματος παρέχει εκπαίδευση ή εξάσκηση στη Δημοκρατία ψευδούς πιστοποιητικού σπουδών σε αλλοδαπό για σκοπούς έκδοσης άδειας μαθητή, από δώδεκα μήνες και χίλιες λίρες Κύπρου (£1.000), όπως ισχύει σήμερα, σε δύο έτη και δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000), αντίστοιχα.
2. Αναδιατύπωση της προτεινόμενης ρύθμισης που καθορίζει το χρονικό διάστημα εντός του οποίου ο ιδιοκτήτης ή/και διευθυντής εκπαιδευτικού ιδρύματος οφείλει να ενημερώνει τον διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, σε περίπτωση που υπήκοος τρίτης χώρας ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο εν λόγω ίδρυμα ως φοιτητής απουσιάζει από το ίδρυμα συστηματικά ή εγκαταλείπει τις σπουδές του, ώστε το υπό αναφορά χρονικό διάστημα να μην υπερβαίνει τους δύο μήνες.
3. Αναθεώρηση της διάταξης της υπό τροποποίηση βασικής νομοθεσίας που προβλέπει την ποινικοποίηση της υποβοήθησης υπηκόου τρίτης χώρας, προκειμένου να εισέλθει ή να διέλθει το έδαφος της Δημοκρατίας ή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, ώστε η πράξη αυτή να αποτελεί αδίκημα, όταν συντελείται με σκοπό την αποκόμιση κέρδους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Η πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών των νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και το μέλος της βουλευτής της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης των νομοσχεδίων σε νόμους.

Συναφώς, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, καθώς και του μέλους της βουλευτή της Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του πρώτου νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει αναθεωρηθεί σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, όσο και του δεύτερου νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021» και «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2021», αντίστοιχα.

30 Μαρτίου 2021

Αρ. Φακ.: 23.01.061.157-2020, 23.01.061.158-2020

ΔΠ/ΧΑ/ΝΧ